

Zeven nieuwe doeken in Heerenveen Nieuwe tendens bij Van Althuis

De schilderijen die Willem van Althuis in de Kunstruimte bij de bibliotheek in Heerenveen exposeert, zijn voor een groot deel dezelfde als die een half jaar geleden in het Fries Museum tentoongesteld werden. Die collectie is nu echter verkleind, aangepast aan deze tentoonstellingsruimte en aangevuld met een zevental nieuwe doeken.

de friese galerij

door
sikke doele en
maris touwen

Vooraf in twee van deze zeven nieuwe werkstukken is bij Van Althuis een nieuwe tendens waarneembaar. In afzonderlijke blauw-groenen en meer grijzere tinten geeft hij in deze twee schilderijen een spanningsveld weer. Iets onder het midden loopt een horizontale baan naar boven die langzamerhand in een steeds donker wordende kleur overloopt. Het benedenvlak van deze werkstukken is egaal. Binnen dit vlak is een rechthoekig kleurveld aangegeven dat over de gehele breedte van het doek loopt en in een met andere kleurintensiteit geschilderd is dan het restvlak. Het zijn juist de vorm en de plaatsing van de kleurvelden die deze schilderijen beïnvloeden. Ze ontkenen als het ware de gesuggereerde diepte van het kleurverloop.

Dit is een nieuw element in het werk van Van Althuis dat niet naar voren komt in zijn andere werk, waarin de voorstelling ook al vaak weggeglaten werd maar de gesuggereerde diepte onaangetast bleef. Een erg mooie tentoonstelling mede doordat de collectie zo goed in evenwicht gebracht is met de ruimte, aardig ook dat hij eens ondergebracht is in de woonplaats van Van Althuis. Ook voor hen die de tentoonstelling in het Fries Museum reeds gezien hebben, beveel ik deze expositie toch nog van harte aan. (mt)

Kunstruimte Heerenveen.
Tot 20 oktober.

Emmeloord

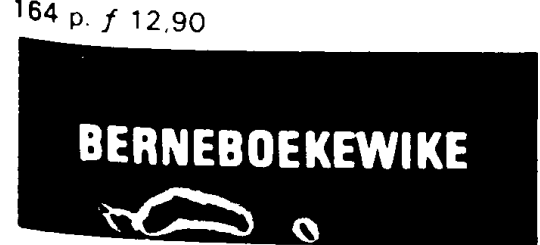
Min of meer spontane tekenkunst is te zien op de expositie in het Stadskantoor te Emmeloord, die is samengesteld door de Nederlandse Kunststichting. Het betreft hier tekeningen en grafiek van Lucebert, Constant Nieuwenhuys en Ger Lataster. De bedoeling van de tentoonstelling is niet alleen het tonen van werk van drie individuele kunstenaars, maar ook om daarmee een bepaalde periode, in dit geval die van de Cobra-beweging, te belichten.

Zoals bekend hebben Lucebert en Constant deel uitgemaakt van de Cobra-beweging, terwijl Lataster er niet toe heeft behoord, maar er wel door is beïnvloed. Het werk van de laatstgenoemde lijkt het meest aanspraak te

Advertentie I.M.

U. G. de Jong
„ZE KWAMEN BIJ NACHT“
Een spannend verhaal over de oorlogsdagen van mei 1940, historisch verantwoord en waarin bovendien duidelijk uitkomt, dat de „Justige Krijg“ niet bestaat. Het verhaal speelt in Oldeboorn, waar de schrijver opgroeide en Harlingen in welke stad hij tien jaar woonde.
164 p. f. 12,90

Speciaal interessant voor Heerenveeners zijn de gezichten op Heerenveen die Willem van Althuis op zijn expositie in de Kunstruimte heeft hangen. Zijn andere werk is in de krant vrijwel niet af te beelden.

kunnen maken op de benaming „spontane tekenkunst“. De vervoemde mensfiguren van Lucebert hebben een meer dwangmatig, neurotisch karakter (waarmee ik uitdrukkelijk geen waardeoordeel wil uitspreken.), terwijl die op Nieuw Babylon geïnspireerde etsen van Constant zelfs een vrij doordachte indruk maken.

Nieuw Babylon is een concept van Constant Nieuwenhuys van een utopische wereld waarin de automatisering de mens alle werk uit handen heeft genomen, zodat deze zijn leven naar eigen goeddunken kan inrichten. De Provo-beweging heeft dit idee van de homo ludens, de spelende mens, later in haar filosofie verwerkt. De etsen zijn geïnspireerd op de modellen van plexiglas en staaldraad die Constant voor zijn Nieuw Babylon ontwierp, en tonen een fraaie afwisseling tussen rechte gebouwachtige structuren en dynamisch getekende mensfiguren. Daarnaast zijn er enkele boeiende, schijnbaar toevallig tot stand gekomen figuren uit één lijn.

Lataster spreekt met zijn kleurvlakken en krassen een taal die je moet leren verstaan voor je de spanning voelt die er tussen al die plaatsen op het vlak heerst. Aan Lucebert is in deze rubriek enige tijd geleden geruime aandacht besteed in verband met zijn overzichtsexpositie in het Princessehof, zodat hier kan worden volstaan met de constatering dat de NKS een goede keus uit zijn tekenwerk heeft gemaakt. (sd)

Stadskantoor Emmeloord.
Tot 20 oktober.

Pim van Vliet

Vaak weken achtereen werkt Pim van Vliet aan één emailpaneel; één stuk gaat soms wel vijftig keer de oven in. Het resultaat van deze moeizame arbeid is te zien in de Nynke Pleats te Piaam, waar de 31-jarige in Gaast wonende kunstenaar een 26-tal werkstukken tentoontelt van gemaaildeerd koper. Van Vliet studeerde dit jaar in emaille af aan de afdeling monumentale vormgeving van academie Artibus in Utrecht. Hij heeft een hoge graad van perfectie bereikt in deze moeilijke techniek, waar het toeval ook nog wel eens een rol in wil spelen. Het werk maakt echter de indruk dat hij de zaken goed kan „sturen“.

Zijn centrale thema is licht en kleur, meestal geconcretiseerd in landschappelijke composities. Dat wil zeggen: er is een horizon, waar de kleurvelden zich naar toe bewegen. Overigens is dat abstraheren niet zijn uiteindelijke doel. Bij Van Vliet is het steer scheppen door middel van zijn kleuren het belangrijkste. Dat blijkt ook uit impressionistische titels als „Avondlicht“, „Morgenstemming“, „Schitterend zonlicht in water“ en „Lichtval nabij Gaast“.

De panelen - betrekkelijk groot van afmetingen - zijn voor het merendeel opgebouwd uit zachte, genuanceerde tinten. De enkele werkstukken die vrij hard van kleur zijn, voldoen minder dan de andere. Bijzonder geslaagd zijn „Avondlicht“, „Lichtval nabij Gaast“, „Lichtlijnen“ en „Geel geïsoleerd en geplaatst naast landschap“. Van Vliets uitstekende kleurgevoel en de buitengewone helderheid van de emaillekleuren maken de expositie tot een genot voor het oog. Prijzen vanaf f 450. (sd)

Nynke Pleats, Piaam.
Tot 31 december.

Dieneke Smink

Een lichtvoetige kijk op de mens schotelt Dieneke Smink-Dagelet ons voor in Galerie Steenwijk (onder de bibliotheek). Zij doet dat zowel door middel van wandkleden als van poppen. „Uit de tijd van Ot en Sien“, „Alternatief echtpaar“, „Drie bruiden“, „De bleekschen“, „De mafkickers“

luiden enkele typerende titels die zij haar werkstukken gegeven heeft. Vooral in het materiaalgebruik toont zij zich erg inventief: allerlei verschillende stoffen, gebreid, geweven, in vaak vrij bonte kleuren, verwerkt zij tot één geheel. Bij de wandkleden heeft zij de mensfiguurtjes vaak in relief aangebracht. Zij maakt geen dieptepsychologische portretten - dat is ook wel wat moeilijk met dit materiaal - maar beeldt op ironische wijze verschillende typetjes uit. Goed gecomponeerd en harmonisch van kleurgebruik zijn met name de wandkleden „Kinderen voor de zon“ en „Drie bruiden“. Bij de poppen stoort het gebruik van steeds dezelfde kopjes met grote ogen, al is de aankleding uiterst verzorgd. (sd)

Galerie Steenwijk, Steenwijk.
Tot 13 oktober.

Thisa Schut

Niet-alledaagse tekeningen van de negentienjarige Thisa Schut uit Woudsend sieren de wanden van Doting's Galerie „De Tillefonne“ in Workum. Ze ademen enigszins de sfeer van het zogeheten fantastisch-realistisme, een vrij manieristische schilderijstijl, die op een vaak al te nadrukkelijke wijze begrippen als legte, dood en angst wil uitbeelden. Ook Thisa Schut maakt in haar tekeningen gebruik van symbolische attributen als draken, slangen en druipsteengrotten, maar weet gelukkig het al te nadrukkelijke te vermijden. Daar komt bij dat het werk niet op louter fantasie berust, omdat de tekenares in Nigeria en op Borneo heeft gewoond. Vooral de oerwoudscènes, die in de verte doen denken aan de Franse naïeve schilder Rousseau le Douanier, bezitten daardoor een zekere authenticiteit.

De tekentechniek van de exposante is bepaald nog niet overweldigend, al stoort dat niet bij deze bladen, waar zij veel gebruik maakt van stippeltjes, arceringen en talloze bladworpmjes, die met engelengeduld lijken te zijn aan-

gebracht. De nieuwste tekeningen „De Rook“ I en II, zijn met veel meer toon opgezet dan het eerdere werk. Daar blijkt duidelijk een bepaalde ontwikkeling uit. Opvallend is wel dat zij de bladen compleet voltekent; mogelijk komt zij op den duur over haar „angst voor lege plekken“ heen. Al met al: fris, gevoelig werk van iemand die voldoende onderzoekingslust lijkt te bezitten om niet in een maniertje te blijven steken. (sd)

Doting's galerie, Workum.
Tot 14 november.

Varia

• Fotohandel Objectief aan de Voorstreek in Leeuwarden is begonnen geregeld werk van fotografen te laten zien. Tot 1 november hangen er foto's van Herbert Vogel uit Boyl, die een surrealistische inslag hebben. De exposant neemt geen genoegen met louter een opname, maar verwerkt die in de donkere kamer tot een beeld dat meer met de fantasie dan de werkelijkheid overeenkomt. Zo past hij verschillende technieken als solarië, raster en dubbeldruk toe. Meestal komt hij tot vrij romantische platen, een enkele keer is het resultaat nogal morbide, zoals bij de foto, waar een vinger in een lege oogholte lijkt te roeren. (sd)

• Buitengewoon fraai glaswerk van Willem Heesen is te zien in de pas geopende Galerie De Steen in Leeuwarden, gevestigd boven Woodecoratie Eric Steenbergen aan de Nieuwestad (vroeger het Luxe Huis). Heesen heeft enige jaren geleden het glasblazersatelier „De Oude Horn“ te Acouy bij Leerdam opgezet, waar hij in volledig artistieke vrijheid zijn producten kan maken. Zijn werk is al eens eerder lovend in deze rubriek besproken, toen het tentoongesteld was bij „De Estrik“ in Surhuisterven. Een expositie die zeker een bezoekje waard is. Tot 1 november. (sd)

Advertentie I.M.

RIOOLONTSTOPPEN

ontstoppen van uw toiletten, putten, douche en keukenafvoeren. Ook kleine reparaties.

Voor alle voorkomende
SCHOONMAAKWERKZAAMHEDEN met de modernste apparatuur.

LEEWARDER SCHOONMAAK BEDRIJF

WESTERPLANTAGE 16-18, LEEWARDEN
TEL. 05100-20806

Nederlandse landbouw onder zwaar Duits vuur

DE NEDERLANDSE boeren hebben het hard te verduren en worden de laatste tijd bestookt uit verschillende Europese hoeken. Onze oosterburen heffen bestraffende vingers en willen die „Hollanders“ naar de beklagdenbank verwijzen. Het lijkt erop dat de boeren en tuinders het bij de Duitsers verbruid hebben, terwijl ze toch beste zaken hebben gedaan.

laas denken de Duitsers en de Nederlanders niet gelijk over de instrumenten om deze doeleinden te bereiken. De Duitse Boerenbond propageert zuivelcontingenten per land, per zuivelfabriek en per veehouder. De meerproduktie (dus de melkproduktie die uitgaat boven het vastgestelde kwantum) moet volgens de oosterburen afgestraft worden met een fikse medeverantwoordelijk(melk)heffing. De Duitse gedachte strookt niet met die van het Nederlandse bedrijfsleven. Wat eigenlijk nog erger is: de Nederlandse melkveehouder krijgt de hardste klappen als het Duitse zuivelwapen wordt toegepast.

drs. j. mares

hoofd afdeling pers en
voorlichting landbouwschap,
den haag

Sommige Duitse aanvallen op de Nederlandse landbouw worden ondersteund door de Fransen, Denen, Engelsen en ook de Europese autoriteiten. De Duitse kritiek komt zowel van het ministerie van landbouw in Bonn als van de boerenorganisatie (het Deutsche Bauern Verband). De beschuldigingen zijn deels aan de Nederlandse overheid en deels aan de boeren zelf gericht. Voor deze laatste maakt het weinig verschil; zij moeten de klappen opvangen.

Al meer dan een jaar lang is de Nederlandse landbouw worden ondersteund door de Fransen, Denen, Engelsen en ook de Europese autoriteiten. De Duitse kritiek komt zowel van het ministerie van landbouw in Bonn als van de boerenorganisatie (het Deutsche Bauern Verband). De beschuldigingen zijn deels aan de Nederlandse overheid en deels aan de boeren zelf gericht. Voor deze laatste maakt het weinig verschil; zij moeten de klappen opvangen.

Duitsland ondersteunt de aanval op de batterijkooien in de legpluimveehouderij. De Nederlandse landbouwminister Van der Stee heeft al eerder tijdens een verkiezingstoernee gezegd dat de legbatterijen in de huidige vorm afgeschaft moeten worden. Samen met zijn Duitse, Deense en Britse collega's heeft hij het legbatterij-probleem besproken. In Brussel is nu bij monde van de Duitse minister Ertl aangedrongen op gemeenschappelijke maatregelen om de batterijkooien in de toekomst te verbieden. Op zichzelf is het heel goed de dierenbeschermingsregels in Europa onder één noemer te brengen. Toch hebben heel wat pluimveehouders veel geld gestoken in de moderne pluimveehouderij. Zij mogen niet zo maar de dupe worden van een stormaanval op de legbatterij. Maatregelen gericht op een huisvesting voor dieren die maatschappelijk en uit oogpunt van dierwelzijn verantwoord is, zullen zorgvuldig en geleidelijk ingevoerd moeten worden.

HET DUITSE geschut is nu ook al gericht op de Nederlandse varkenshouderij. Het ministerie van Volksgezondheid in Bonn vindt dat het zogenaamde trichine-onderzoek (onderzoek op de aanwezigheid van haarwormpjes bij varkensvlees) niet waterdicht is. De oosterburen onderzoeken alle varkens en dat kost de Duitse overheid tientallen miljoenen gulden. Het lijkt erop dat ze deze financiële lasten willen afwentelen op Nederland. In ons land geschiedt het trichine-onderzoek steekproefsgewijze, maar wel wetenschappelijk volledig verantwoord. De Nederlandse aanpak van het onderzoek is voor de Duitsers blijkbaar voldoende reden om het varkensvlees uit Nederland te weren. Dat is een hard gelag voor de varkenshouderij die dagelijks voor tien miljoen gulden uitvoert, waarvan voor drie miljoen gulden naar de Duitse markt.

Het is geen nieuws dat de Nederlandse melkveehouderij grote belanghebbende is bij de aanpak van het Europees zuivelvraagstuk. Dat immense probleem jaagt Europa steeds verder in de kosten en in de melkplak. Het zuivelbedrijfsleven (melkveehouders en zuivelindustrie) wil actief meewerken aan een oplossing: meer afzet en een beheersing van de melkproduktie. He-

Het is geen nieuws dat de Nederlandse melkveehouderij grote belanghebbende is bij de aanpak van het Europees zuivelvraagstuk. Dat immense probleem jaagt Europa steeds verder in de kosten en in de melkplak. Het zuivelbedrijfsleven (melkveehouders en zuivelindustrie) wil actief meewerken aan een oplossing: meer afzet en een beheersing van de melkproduktie. He-

TOKIO - De Japanse kroonprins Akhito en prinses Michiko gaan een tiendaagse reis naar Europa maken, waar ze Nederland, België, Roemenië en Bulgarije zullen bezoeken. Het paar wijft hier vaarwel bij het vertrek van het vliegveld Haneda in Tokio

HET KAN blijkbaar niet op: nu slaapt de Duitse Boerenbond ook al de Nederlandse aardappelen naar de beklagdenbank. Het pieperareaal in het oostelijk buurland is sinds 1971 met zo'n 350.000 ha of 35 procent verminderd. De Duitse regering voelt niets voor maatregelen om deze vermindering tegen te gaan. Dat is tegen het zere been van de Duitse boeren die zich bovendien ergeren aan het Nederlandse aardappelareaal dat sedert 1971 met ruim vijf procent is toegenomen.

Het Duitse ongenoegen over de lage gasprijzen die Nederlandse tuinders betalen wordt gedeeld door Frankrijk en Denemarken. Landbouwminister Ertl vindt dat het uit moet zijn met die „gassubsidies“ in de Nederlandse tuinbouwwereld, die noerkomt op 6,4 cent per kubieke meter bij een totaal gasverbruik van 3,1 miljard kubieke meter aardgas. Het Deutsche Bauern Verband vindt dat de Duitse regering 400 miljoen gulden aan de tuinbouw moet geven om weer in de pas te komen met de Nederlandse tuinders. Minister Ertl voelt weinig voor deze klus en heeft in Brussel een onderzoek afgedwongen. Als stok achter de deur neemt hij een „strafheffing“ van zeven procent op de invoer van tuinbouwproducten uit Nederland.

De Nederlandse landbouw staat zwaar onder vuur. Het heeft er alle schijn van dat de beschietingen vanuit andere Europese landen voorlopig niet afnemen maar juist in hevigheid toenemen. Het zware Duitse geschut wordt ondersteund door andere landen. Dat maakt het er voor de Nederlandse boeren niet gemakkelijker op; zij hebben toch al de grootste moeite om in de pas te komen met alle landgenoten die buiten de landbouw hun boterham verdienen.

Groningen wil meer geld voor stadsvernieuwing

(Van onze redacteur in Den Haag)

DEN HAAG - De stad Groningen wil samen met de vier grote steden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht meer geld zien voor de stadsvernieuwing. Dat blijkt uit een arbeidsplaatsenplan dat de vijf gemeenteraadsfracties van de PvdA in de steden aan Kamerfractie en partijbestuur hebben aangeboden. Van de f 15 tot f 20 miljard die het tienjarige plan vergt worden 30.000 arbeidsplaatsen verwacht. Daarvan zal de stad Groningen met naar schatting f 1,5 miljard aan investeringen en subsidies zo'n 3000 mensen aan werk kunnen helpen.

Omdat de vijf grote steden - waartoe Groningen nu in PvdA-verband is komen te behoren - niet alleen werk willen scheppen in de directe woon- en bouwsector, maar ook het leven en de welvaart denken aan te pakken, wordt gerekend met 10.000 arbeidsplaatsen in die sector. Voor Groningen zijn dat er dan 1000. Deze bedragen komen overeen met tweederde van de capaciteit in de stadsvernieuwing in het hele land, dat wil zeggen f 30 miljard aan kosten en 45.000 arbeidsplaatsen. De PvdA-groep die het uitrekkende heeft gedacht dat ongeveer de helft van de arbeidsplaatsen die geschapen worden, komen uit de sfeer van uitkerings-trekkers, die al of niet ongeschouwd worden. Per jaar zullen 2000 mensen ongeschouwd moeten worden.

West-Duitsland wil weer praten over varkensvlees-geschied

DEN HAAG - De Westduitse minister van volksgezondheid, mevrouw Huber, heeft haar Nederlandse collega Van der Stee gisteren uitgenodigd opnieuw te gaan overleggen over het geschil over de export van Nederlands varkensvlees naar West-Duitsland. Vanmorgen zou de minister een beslis-sing nemen over het wel of niet ingaan op de uitnodiging.